

**GS brief aan Provinciale Staten****Provinciehuis**

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

[www.zuid-holland.nl/contact](http://www.zuid-holland.nl/contact)**Datum**

14 juli 2026

**Ons kenmerk**

PZH-2026-893120954

DOS-2026-0000149

**Bijlagen**

1

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp:**

Beleidsverkenning Drinkwater 2050 Zuid-Holland

Geachte Statenleden,

Hierbij informeren wij u over de Beleidsverkenning Drinkwater 2050 Zuid-Holland, die op 14 juli jl. door Gedeputeerde Staten is vastgesteld. In een eerdere fase zijn uw Staten geïnformeerd en betrokken in een technische sessie op 3 september 2025. Uw input is verwerkt in de vraagstelling van de beleidsverkenning. De beleidsverkenning is een actie uit de Actieplannen Beschikbaarheid Drinkwater en is in nauwe samenwerking met de drinkwaterbedrijven Dunea, Evides en Oasen tot stand gekomen. Het eerstvolgende moment dat dit onderwerp weer bij uw Staten voorligt, is bij bespreking van het Ontwerp van de Modulaire Herziening Water (najaar 2026).

De provincie Zuid-Holland staat richting 2050 voor een omvangrijke opgave op het gebied van de drinkwatervoorziening. Door bevolkingsgroei, economische ontwikkeling en klimaatverandering neemt de vraag naar drinkwater toe. Tegelijkertijd staat de beschikbaarheid en kwaliteit van drinkwaterbronnen onder druk, onder meer door droogte, verzilting, verontreiniging en toenemende ruimtedruk. Door deze ontwikkelingen dreigt het huidige systeem tekort te schieten. Deze beleidsverkenning brengt in beeld wat deze ontwikkelingen betekenen voor de toekomstige drinkwatervoorziening en welke beleidsopties de provincie tot haar beschikking heeft.

De beleidsverkenning geeft vier oplossingsrichtingen:

- Het vergroten van de wincapaciteit;
- Het beschermen van drinkwaterbronnen;
- Het verminderen van de drinkwatervraag;
- Het vervangen van drinkwater door ander water.

Binnen deze vier oplossingsrichtingen is een breed palet aan beleidsopties geïnventariseerd. Het gaat in totaal om 43 maatregel-instrumentcombinaties die de provincie kan inzetten. Deze variëren van communicatie en samenwerking tot financiële prikkels,

vergunningverlening en ruimtelijke instrumenten. De verschillende opties zijn beoordeeld op effectiviteit, maatschappelijk draagvlak, benodigde investeringen, procedurele en juridische risico's en de impact op andere opgaven. De opties zijn nog niet integraal beoordeeld ten opzichte van andere provinciale belangen en eventuele (ruimtelijke) consequenties omdat daar meer tijd voor nodig is. Dat volgt in de volgende fase.

Uit de verkenning blijkt dat met de aanstaande winningen van Dunea en Oasen de drinkwaterbedrijven tot 2040 in de drinkwatervraag kunnen voorzien<sup>1</sup>. Rond 2040 kan een structurele verslechtering van de beschikbaarheid van zoetwater voor de productie van drinkwater optreden door verzilting en meerjarige droogte. Het is nog diffuus hoe groot de discrepantie dan is tussen vraag en aanbod. Daarom zijn in de verkenning adaptatiepaden ontwikkeld. Een belangrijk inzicht uit de verkenning is dat het vergroten van het aanbod niet onbeperkt mogelijk is. Het ontwikkelen van nieuwe bronnen en het uitbreiden van bestaande winningen is gebonden aan ruimtelijke, technische en financiële grenzen. Dit betekent dat ook naar de vraagzijde gekeken moet worden, bijvoorbeeld door efficiënter gebruik van drinkwater en het verkennen van alternatieve waterstromen.

In de beleidsverkenning zijn de opties weergegeven van de provincie. De volgende stap is beleidsontwikkeling en het maken van keuzes. Gedeputeerde Staten zetten al stappen door:

- Drinkwater een prominente plaats te geven in de ruimtelijke ordening. In de recente herziening is er meer gewicht toegekend aan het belang van drinkwater bij ruimtelijke afwegingen.
- Drinkwaterbronnen beter te beschermen door maatregelen op te nemen in de lopende modulaire herzieningen water (Regionaal Waterprogramma) en landbouw.
- De watervraag te beperken en zuinig gebruik te stimuleren door maatregelen op te nemen in de modulaire herziening water (Regionaal Waterprogramma).

Het beleid over ruimtelijke maatregelen zoals projectbesluiten en onteigening zal (verder) worden ontwikkeld en in samenhang worden bekeken met provinciale belangen. Ook zal - in samenwerking met de drinkwaterbedrijven, gemeenten, waterschappen, sectoren en het Rijk - de potentie van technische innovaties (zoals grijswatersystemen) en alternatieve bronnen (zoals hergebruik afvalwater) uitgezocht worden in termen van financiële en maatschappelijke kosten en baten, uitvoerbaarheid en rendement.

NB: Daarbij zijn wij ons ervan bewust dat het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) verplichting van grijswatersystemen niet toestaat. Provincies en gemeenten mogen ook geen bovenwettelijke regels/eisen stellen aan woningbouw. Dit vraagt aanpassing van rijksregelgeving.

Beleidsopties worden integraal afgewogen en uiteindelijk verankerd bij volgende herzieningen van het Omgevingsbeleid, die ter vaststelling aan Provinciale Staten worden

---

<sup>1</sup> Hierbij wordt rekening gehouden dat de nieuwe drinkwaterwinningen van Dunea en Oasen tijdig kunnen worden gerealiseerd en de inzet op waterbesparing via het NWP

voorgelegd. Op deze momenten worden Provinciale Staten actief betrokken bij de weging en vaststelling van de voorgestelde beleidskeuzes.

De provincie zal in haar beleid anticiperen op mogelijke knelpunten en binnen haar mogelijkheden en bevoegdheden maatregelen nemen om aan haar zorgplicht tegemoet te komen. Het moge echter duidelijk zijn dat de provincie de problemen rond de toekomstige drinkwatervoorziening niet kan oplossen. Zoals in het recente advies van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur<sup>2</sup> over drinkwatervoorziening is geconstateerd: klimaatverandering, structurele zoetwatertekorten, vervuiling van rivieren en grondwater en bevolkings- en economische groei grijpen in op het hele nationale zoetwatersysteem en zijn sterk grensoverschrijdend tussen regio's en zelfs over de landsgrens (Rijn, Maas). De ruimteclaim voor drinkwater (bronnen, buffers, infrastructuur, beschermingsgebieden) concurreert deels met energie, industrie, landbouw, natuur en woningbouw. Alleen via een nationale strategie kan drinkwater in die integrale keuzes volwaardig meewegen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen: Beleidsverkenning drinkwater 2050 Zuid-Holland

---

<sup>2</sup> [Zorg voor water Raad voor de leefomgeving en de infrastructuur](#)